

ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่มีต่อการใช้ภาษาไทย
ในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนใน
สถาบันราชานุกูล

นายกุลชาติ เหล่าอารักษ์พิบูล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF NON-FORMAL EDUCATION ACTIVITIES TOWARD THE USAGE OF THAI
LANGUAGE IN DAILY LIFE OF EDUCABLE MENTALLY RETARDED YOUTHS IN
RAJANUKUL INSTITUTE

MR. Kunlachart Laoarakpibul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Non-Formal Education
Department of Educational Policy, Management, and Leadership
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

521609

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อ
การใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนใน
สถาบันราชานุกูล

โดย

นาย กุลชาติ เหล่าอารักษ์พิบูล

สาขาวิชา

การศึกษานอกระบบโรงเรียน

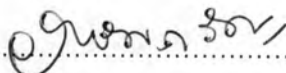
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล

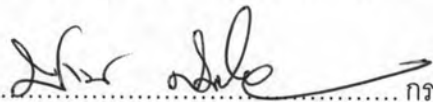
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล)

..... กรรมการ
(ดร.ปาน กิมปี)

กุลชาติ เหล่าอารักษ์พิบูล : ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่มีต่อการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนในสถาบันราชานุกูล. (EFFECTS OF NON-FORMAL EDUCATION ACTIVITIES TOWARD THE USAGE OF THAI LANGUAGE IN DAILY LIFE OF EDUCABLE MENTALLY RETARDED YOUTHS IN RAJANUKUL INSTITUTE)

อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล, 260หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่มีต่อการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนในสถาบันราชานุกูล และเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่มีต่อการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนในสถาบันราชานุกูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคคลปัญญาอ่อนระดับพอเรียนได้ ซึ่งเข้ารับการฝึกที่สถาบันราชานุกูล จำนวน 9 คน อายุระหว่าง 10-14 ปี ซึ่งเข้ารับการเตรียมความพร้อมก่อนการทำงานที่สถาบันราชานุกูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 2) แบบทดสอบก่อนเรียน และ 3) แบบทดสอบหลังเรียน กระบวนการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจี 5 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างบรรยากาศ 2) การส่งเสริมความคิด 3) การส่งเสริมประสบการณ์ 4) การลงมือปฏิบัติจริง และ 5) การประเมินผลโดยพัฒนาบทเรียนในรูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เนื้อหากิจกรรมประกอบด้วย คำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและสัญลักษณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบวิลคอกซันจับคู่เครื่องหมายตำแหน่ง (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่มีต่อการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนในสถาบันราชานุกูล พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. ผลการเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่มีต่อการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนในสถาบันราชานุกูล พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ภาควิชา...นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา...ลายมือชื่อนิสิต...กุลชาติ เหล่าอารักษ์พิบูล
สาขาวิชา...การศึกษาจากระบบโรงเรียน...ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก...
ปีการศึกษา...2552

498 37959 27 : MAJOR EDUCATION

KEYWORDS : EFFECTS / NON-FORMAL / EDUCATION / ACTIVITIES / MENTALLY RETARDED

KUNLACHART LAOARAKPIBUL : EFFECTS OF NON-FORMAL EDUCATION

ACTIVITIES TOWARD THE USAGE OF THAI LANGUAGE IN DAILY LIFE OF

EDUCABLE MENTALLY RETARDED YOUTHS IN RAJANUKUL INSTITUTE. THESIS

ADVISOR : Associate Professor Kiatiwan Amatyakul, Ph.D., 259 pp.

The study examined effects of non-formal education activities toward the usage of Thai language in daily life of educable mentally Retarded youths in Rajanukul Institute, and compare result of effects of non-formal education activities toward the usage of Thai language in daily life of educable mentally Retarded youths in Rajanukul Institute. The purposes were to 1) study effects of non-formal education activities toward the usage of Thai language in daily life of educable mentally Retarded youths in Rajanukul Institute and 2) compare the results of non-formal education activities toward the usage of Thai language in daily life of educable mentally Retarded youths in Rajanukul Institute. The samples were 9 educable mentally retarded students in Rajanukul Institute during the work preparation period at Rajanukul Institute. The research instruments comprised of the developed Computer Aided Instruction: CAI Program, Pre-test, and Post-test. The developed non-formal education activities processes included 1) creating learning atmosphere, 2) promoting and supporting thinking skills, 3) promoting and supporting learning experience, 4) implementation and 5) evaluation. The data were analyzed by using Mean (\bar{X}), Standard Deviation (S.D.), and The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test statistic.

The results were as follow:

1. The effects of non-formal education activities toward the usage of Thai language in daily life of educable mentally Retarded youths in Rajanukul Institute showed that the learning achievement of the participants after the experiment were higher than before the experiment at the .05 level of significantly differences.

2. Results of the comparison of non-formal education activities toward the usage of Thai language in daily life of educable mentally Retarded youths in Rajanukul Institute showed that there was significant difference between the learning achievement scores of the pre and post tests at the significant level of .05.

Department .. Educational Policy, Management and Leadership

Field of study : .. Non-Formal Education ..

Academic year : .. 2009 ..

Student's signature Kunlachart Laoarakpibul

Advisor's signature Kiatiwan Amatyakul

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ คำปรึกษาแนะนำแก้ไขตลอดจนให้ข้อคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล ประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปาน กิมปี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้ คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ สุวิริตา จรุงเกียรติกุล และ อาจารย์ กำพล ตั้งจิตพัฒน์กุล ที่คอยแนะนำ ให้กำลังใจ ในการทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ศันสนีย์ สุตประเสริฐ และอาจารย์ในสถาบันราชานุกูล ฝ่ายการศึกษาพิเศษทุกท่านที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณพี่เลี้ยงและน้อง ๆ ระดับชั้นเตรียมความพร้อมฝึกอาชีพ ที่ให้ความร่วมมือในการ รวบรวมข้อมูลผลการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งยิ่ง จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อสนิท คุณแม่อมรรัตน์ เหล่าอารักษ์พิบูล ซึ่งเป็นผู้ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย รวมทั้งให้กำลังใจและให้การสนับสนุนด้วยดีเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
ขอบเขตของการวิจัย.....	12
สมมติฐานในการวิจัย.....	13
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
แนวคิดในการจัดการศึกษานอกระบบ โรงเรียน.....	15
ความต้องการในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	22
หลักการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อน.....	30
ทฤษฎีการเรียนรู้ผู้ใหญ่ (Andragogy).....	31
แนวคิดเกี่ยวกับบุคคลปัญญาอ่อน.....	34
หลักการและแนวคิดของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
กรอบความคิดในการวิจัย.....	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการทดลอง.....	66
การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66
ขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ผลการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อ การใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนในสถาบัน ราชานุกูล.....	76
ผลการเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่มีต่อการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนใน สถาบันราชานุกูล.....	78
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	80
สมมติฐานในการวิจัย.....	80
ขอบเขตการวิจัย.....	80
วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	83
อภิปรายผลการวิจัย.....	85
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	88
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	89
รายการอ้างอิง.....	90
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	104
ภาคผนวก ข. สำเนาหนังสือขอความร่วมมือการวิจัย.....	106
ภาคผนวก ค. คู่มือการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	109

ภาคผนวก ง. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและแบบทดสอบ.....	127
ภาคผนวก จ. แผนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	189
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	259

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่และเด็กตาม ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ของ Knowles.....	32
2	ตารางแสดงกำหนดการสอน.....	68
3	สรุปค่า IOC ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	71
4	สรุปค่า IOC ของแบบทดสอบ.....	71
5	ค่าวิกฤติของ T ในการทดสอบ Wilcoxon Match Pairs Sign-Ranks Test.....	74
6	แสดงคะแนนผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการใ้ ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนในสถาบันราชานุกูล ก่อนและ หลังการใ้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทยสำหรับบุคคลปัญญา อ่อนในสถาบันราชานุกูล.....	77
7	แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Z-test ของ การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการใ้ภาษาไทยใน ชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนในสถาบันราชานุกูล.....	79

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แบบจำลองการออกแบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของอเลสซีและโทริลิปิ.....	49
2	กรอบความคิดในการวิจัย.....	64
3	แผนภูมิแสดงขั้นตอนในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย สำหรับบุคคลปัญญาอ่อนในสถาบันราชานุกูล.....	69
4	แสดงการเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มี ต่อการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันของบุคคลปัญญาอ่อนใน สถาบัน ราชานุกูล ก่อนและหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย สำหรับบุคคลปัญญาอ่อนในสถาบัน ราชานุกูล จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ตามตารางที่ 6.....	78